

NOVICE

LETO IV. - št. 20

V KOČEVJU 9. MAJA 1959

Cena 10 din

Okrajni plan do leta 1961

28. aprila sta se v Ljubljani sestala oba zbora Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana na skupno sejo. Razpravljala sta o perspektivnem planu gospodarskega razvoja okraja od leta 1957 do 1961. O glavnih smernicah in nalogah plana je odbornikom poročal podpredsednik OLO ing. Ivo Klemenčič. Razen tega so odborniki razpravljali še o ne-

katerih nujnih gospodarskih problemih.

Po predvidenem načrtu naj bi se povečal narodni dohodek do leta 1961 za 71 %, kar bi dosegli predvsem s polnim izkoriščanjem sedanjih zmogljivosti, z nekaterimi novimi gradnjami, z izboljšanjem notranje organizacije dela in drugim. Plan predvideva, da se bo povečala delovna storilnost letno za 6 %, osebna potrošnja pa za 6 do 7 %. Investicije bomo vlagali predvsem v panoge, ki neposredno vplivajo na družbeni standard in le 15 % na ostale dejavnosti.

Za 58 % ali 11,6 % letno se bo dvignila industrijska proizvodnja. Z investicijami bodo rekonstruirani sedanji obrati in opremljena ozka grla in le 9,4 % je predvideno za novogradnje. Precejšen bo tudi dvig v kmetijstvu in sicer s povečanjem produktivnosti in večjim hektarskim donosom. V gozdarstvu pa je treba zagotoviti potrebne količine lesa ob istočasnem čuvanju gozdov.

V gradbeništvu je prva naloga razviti industrijo gradbenega materiala. Povečati je treba skladiščne prostore trgovin, izboljšati opremo in uvesti samopostrežne in non-stop trgovine. Nadalje je treba razvijati obrt, tako da pride proizvodna obrt v socialistični sektor, še naprej pa razvijati privatno uslužnostno obrt.

Naloga v gostinstvu in turizmu so predvsem v povečanju hotelskih in gostinskih zmogljivosti ter razširitvi dnevnih prehrane. Letno bomo v okraju sezidali dva tisoč stanovanj, če bi pa hoteli kriti potrebo, bi jih morali zgraditi najmanj 2700.

Ob naporu in prispevku vseh bo plan uresničen in glavni namen dvig življenjske ravnji, bo s tem dosežen.

»ELEKTRO«

Investicije podjetja »Elektro« Kočevje za elektrifikacijo v letu 1959 bodo za območje občine znašale 26.626.000 din, v ta znesek so vštete tudi razne ureditve na 35 kV daljnovodu Kočevje - Dobropolje v znesku 2 milijona din. Skupne investicije ObLO za elektrifikacijo v občini pa bodo znašale 3.500.000 din.

»ELEKTRO«

Investicije podjetja »Elektro« Kočevje za elektrifikacijo v letu 1959 bodo za območje občine znašale 26.626.000 din, v ta znesek so vštete tudi razne ureditve na 35 kV daljnovodu Kočevje - Dobropolje v znesku 2 milijona din. Skupne investicije ObLO za elektrifikacijo v občini pa bodo znašale 3.500.000 din.

Predor bo zelo skrajšal razdaljo med južnim in severnim delom Ljubljane in razbremenil ulice, speljane med starim delom mesta.

SEJA OBEH ZBOROV OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOČEVJE

Vsestranski gospodarski razvoj

29. aprila je bila v Kočevju skupna seja obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Kočevje. Seje se je udeležil tudi podpredsednik OLO Ljubljana Janez Pirnat. Na dnevnem redu je bila najprej razprava in sprejem družbenega plana in proračuna za leto 1959. Temeljito obrazložitev k družbenemu planu je podal Ignac Nagode. Uvodoma je dejal, da je plan v gospodarskih organizacijah že v teku, zato bi bilo prav, da bi bil v bodoče družbeni plan prej pripravljen in sprejet.

Družbeni plan je razdeljen na tri glavne dele. V prvem so navedene osnovne smernice in naloge gospodarskega razvoja v občini v letu 1959. V drugem poglavju je zapaden družbeni bruto proizvod in narodni dohodek, ki bo ustvarjen v tem letu, v tretjem delu pa so navedene investicije, ki bodo vložene v tem letu.

Kar predvideva plan pa bomo lahko izvršili do konca leta le s skupnim delom in prizadevanjem vseh delovnih ljudi in vseh sektorjev. To bi morali imeti med letom stalno pred očmi.

Največji delež pri ustvarjanju družbenega bruto proizvoda bo doprinesla industrija v vrednosti 1.952.660.000 din, potem kmetijstvo in gozdarstvo 880.000.000 din itd. V privatnem sektorju bo predvidoma znašala vrednost družbenega bruto proizvoda v kmetijstvu in gozdarstvu 382.811.000 din, v obrti 53 milijonov 926.000 din itd.

Družbeni bruto produkt in narodni dohodek po posameznih gospodarskih organizacijah bo možno še nadalje povečati, ker vse možnosti še niso izčrpane.

Investicije bodo v letu 1959 vložene predvsem v izgradnjo kemične tovarne v Kočevju, rekonstrukcijo Rudnika rjavega premoga, kmetijstvo splošno-družbenega sektorja, v ostalem pa predvsem v tiste dejavnosti, kjer bodo vložena sredstva že v najkrajšem času neposredno vplivala na izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva.

Gospodarske organizacije bodo v letu 1959 iz skladov skupne uporabe in iz občinskega stanovanjskega sklada veliko vložile v sta-

novanjsko gradnjo. Letos namenjajo začetki z gradnjo 4 stanovanjskih blokov in 4 četvorkov z 89 stanovanji. Predvideva se, da bo od tega 75 stanovanj letos v grobem stanju že zgrajenih, 14 stanovanj pa bo vseljivih. P leg teh bo letos vseljivih še 18 stanovanj, ki so jih začeli graditi lani ali pa še prej. Predvidoma bo letos vloženo v stanovanjsko gradnjo okoli 113.000.000 dinarjev.

Poskrbljeno bo tudi za delavce in uslužbence za dograditve 28 stanovanj. V ta namen bodo lahko črpali iz stanovanjskega sklada kredit, ki bo znašal 3.500.000 din.

Letos je v načrtu gradnja bolnice v Kočevju. Iz okrajnih sredstev bo investirano v gradnjo bolnice v tem letu 24.255.000 din.

Za elektrifikacijo naseljen na področju občine bo letos investirano iz proračuna ObLO 3.500.000 din, podjetje »Elektro« pa bo prispevalo iz svojih skladov za razširitev električnega omrežja in za ojačanje električnega toka v občini 26 milijonov 626.000 din.

V letu 1959 se bo nadaljevalo z urejanjem kanalizacije v Kočevju. Začelo se bo s temeljito ureditvijo mesta, predvsem ulic, parkov in pokopališča. Za te namene je določeno v občinskem proračunu 7 milijonov 100.000, podjetja pa bo iz svojih skladov skupne uporabe prispevalo okrog 13 milijonov din.

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje bo investiralo za razvoj kmetijstva znatna sredstva, prav

tako tudi posestvo »Snežnik« Kočevska Reka. Skrb za povečanje kmetijske proizvodnje v privatnem sektorju imajo kmetijske zadruge. Najvažnejša naloga je povečanje pridelkov žitaric in koruze. Pri tej akciji bo treba poleg razširitev novih sort posvetiti posebno skrb pri uveljavljanju sodobnih agrotehničnih ukrepov. (Nadalj. na 2. strani)

Mednarodni sejem embalaže

V dneh od 9. do 17. maja bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani že tretji mednarodni sejem »Embalaža 1959«, ki bo pokazal najnovejšo tehnične dosežke na področju embalaže, notranjega transporta in modernega trgovanja doma in v tujini. Potrebo po tovrstnih sejmih narekuje vse hitrejši razvoj našega gospodarstva, kajti sodobna transportna in komercialna embalaža je zelo pomemben pogoj za sodobni blagovni promet.

Tako je Center za embalažo pri Trgovski zbornici LRS priredil že leta 1953 prvo jugoslovansko razstavo embalaže; od takrat pa se ti sejmji vrste vsako drugo leto na ljubljanskem razstavišču. Letošnji sejem, ki bo pokazal najnovejšo tehnične dosežke s področja embalaže, bo koristen za vsa trgovska podjetja, za vse proizvajalce embalaže, poleg tega pa še za vse koristnike različne embalaže.

Za mednarodni sejem embalaže je doslej prijavljenih 130 razstav-

ljavcev s treh kontinentov. 90 razstavljavcev je domačin, dalje jih je 22 iz Italije, 10 iz Zah. Nemčije, 3 iz ZDA, 2 iz Avstralije itd. Od domačih razstavljavcev jih je nad polovico iz Slovenije, nato iz Hrvaške in Srbije, najmanj pa jih je iz BiH (iz ostalih dveh republik ni razstavljavcev). Največ je razstavljavcev sodobne lesene embalaže, nato pločevinaste, papirnate, plastične itd.

Pri nas se v zadnjem času vedno bolj uveljavlja po trgovinah samopostrežba, ki pa si je ni mogoče zamisliti brez sodobne komercialne embalaže in predpakiranja. Zato bo treba prav tem vprašanjem posvečena na sejmju precejšnja pozornost. Tuji razstavljavci pa bodo pokazali predvsem različne stroje, tako za izdelovanje papirnatih vrečk, stroj za avtomatsko polnjenje vrečk, tehtanje in drugo.

Poleg tega pa taki sejmji nudijo izredno priljubljenost za izmenjavo mnenj s tujimi strokovnjaki, prav tako pa se sklepajo pogodbe za odkup licenc, kooperacijo itd.

VEČ UČNIH MOČI

Odborniki so na zadnji seji ObLO sprejeli in potrdili novo sistematizacijo mest na Šolah. Po novi sistematizaciji bi bilo potrebno več učnih moči.

POVEČAN PROMET

V letu 1959 se bo v kočevski občini v skladu s porastom proizvodnje na splošno povečal tudi obseg prometnih storitev. »Avto« Kočevje, edino podjetje te vrste v občini, bo izvršilo letovoz 19.500 ton/km ter 6.000 pot/km (prevoz z avtobu- si).

VREMENSKA NAPoved napoveduje: okrog 11. maja in sredi meseca padavine z ohladitvijo, v ostalem pa bomo imeli pretežno lepo vreme.

Vodovod gradijo

dovod so v teku. Vođa bo tekla pod lastnim pritiskom, s tem pa prihranjenih precej sredstev.

Prav bi bilo, da bi zgradili tudi bazen za vodo ki bi jo uporabljali v primeru požara.

VREMENSKA NAPoved napoveduje: okrog 11. maja in sredi meseca padavine z ohladitvijo, v ostalem pa bomo imeli pretežno lepo vreme.

VREMENSKA NAPoved napoveduje: okrog 11. maja in sredi meseca padavine z ohladitvijo, v ostalem pa bomo imeli pretežno lepo vreme.

VREMENSKA NAPoved napoveduje: okrog 11. maja in sredi meseca padavine z ohladitvijo, v ostalem pa bomo imeli pretežno lepo vreme.

VREMENSKA NAPoved napoveduje: okrog 11. maja in sredi meseca padavine z ohladitvijo, v ostalem pa bomo imeli pretežno lepo vreme.

»Hula hoop« si utira pot tudi v naše kraje. Vedno več jih je, predvsem otrok; med njimi tudi Mojca Škvarčeva, ki vrte obroč.

Lepo je bilo na Travnji gori

Dež ob prvomajskih praznikih je marsikomu prekrizal račune, da bi šel na izlet v bližnjo naravo ali kam drugam. Kljub tovarišu Tita je generalni sekretar SZDLJ Edvard Kardelj imel referat o aktualnih problemih socialističnega razvoja na vasi.

NOVA CESTA

Minulo nedeljo so v Novem Vinodolu svečano odprli nadaljnjih 174 kilometrov jadranske magistrale, odsek med Novim in Zadrom.

SKLADIŠČE S HLADILNIKOM

Za spravilo kmetijskih pridelkov ter sadja in zelenjave bodo začeli letos v Kočevju z gradnjo sodobnega skladišča s hladilnimi napravami. S tem bo ustrezno mnogim potrošnikom.

»ELEKTRO«

Investicije podjetja »Elektro« Kočevje za elektrifikacijo v letu 1959 bodo za območje občine znašale 26.626.000 din, v ta znesek so vštete tudi razne ureditve na 35 kV daljnovodu Kočevje - Dobropolje v znesku 2 milijona din. Skupne investicije ObLO za elektrifikacijo v občini pa bodo znašale 3.500.000 din.

»ELEKTRO«

Investicije podjetja »Elektro« Kočevje za elektrifikacijo v letu 1959 bodo za območje občine znašale 26.626.000 din, v ta znesek so vštete tudi razne ureditve na 35 kV daljnovodu Kočevje - Dobropolje v znesku 2 milijona din. Skupne investicije ObLO za elektrifikacijo v občini pa bodo znašale 3.500.000 din.

Predor bo zelo skrajšal razdaljo med južnim in severnim delom Ljubljane in razbremenil ulice, speljane med starim delom mesta.

SEJA OBEH ZBOROV OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOČEVJE

Vsestranski gospodarski razvoj

29. aprila je bila v Kočevju skupna seja obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Kočevje. Seje se je udeležil tudi podpredsednik OLO Ljubljana Janez Pirnat. Na dnevnem redu je bila najprej razprava in sprejem družbenega plana in proračuna za leto 1959. Temeljito obrazložitev k družbenemu planu je podal Ignac Nagode. Uvodoma je dejal, da je plan v gospodarskih organizacijah že v teku, zato bi bilo prav, da bi bil v bodoče družbeni plan prej pripravljen in sprejet.

Družbeni plan je razdeljen na tri glavne dele. V prvem so navedene osnovne smernice in naloge gospodarskega razvoja v občini v letu 1959. V drugem poglavju je zapaden družbeni bruto proizvod in narodni dohodek, ki bo ustvarjen v tem letu, v tretjem delu pa so navedene investicije, ki bodo vložene v tem letu.

Kar predvideva plan pa bomo lahko izvršili do konca leta le s skupnim delom in prizadevanjem vseh delovnih ljudi in vseh sektorjev. To bi morali imeti med letom stalno pred očmi.

Največji delež pri ustvarjanju družbenega bruto proizvoda bo doprinesla industrija v vrednosti 1.952.660.000 din, potem kmetijstvo in gozdarstvo 880.000.000 din itd. V privatnem sektorju bo predvidoma znašala vrednost družbenega bruto proizvoda v kmetijstvu in gozdarstvu 382.811.000 din, v obrti 53 milijonov 926.000 din itd.

Družbeni bruto produkt in narodni dohodek po posameznih gospodarskih organizacijah bo možno še nadalje povečati, ker vse možnosti še niso izčrpane.

Investicije bodo v letu 1959 vložene predvsem v izgradnjo kemične tovarne v Kočevju, rekonstrukcijo Rudnika rjavega premoga, kmetijstvo splošno-družbenega sektorja, v ostalem pa predvsem v tiste dejavnosti, kjer bodo vložena sredstva že v najkrajšem času neposredno vplivala na izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva.

Gospodarske organizacije bodo v letu 1959 iz skladov skupne uporabe in iz občinskega stanovanjskega sklada veliko vložile v sta-

novanjsko gradnjo. Letos namenjajo začetki z gradnjo 4 stanovanjskih blokov in 4 četvorkov z 89 stanovanji. Predvideva se, da bo od tega 75 stanovanj letos v grobem stanju že zgrajenih, 14 stanovanj pa bo vseljivih. P leg teh bo letos vseljivih še 18 stanovanj, ki so jih začeli graditi lani ali pa še prej. Predvidoma bo letos vloženo v stanovanjsko gradnjo okoli 113.000.000 dinarjev.

Poskrbljeno bo tudi za delavce in uslužbence za dograditve 28 stanovanj. V ta namen bodo lahko črpali iz stanovanjskega sklada kredit, ki bo znašal 3.500.000 din.

Letos je v načrtu gradnja bolnice v Kočevju. Iz okrajnih sredstev bo investirano v gradnjo bolnice v tem letu 24.255.000 din.

Za elektrifikacijo naseljen na področju občine bo letos investirano iz proračuna ObLO 3.500.000 din, podjetje »Elektro« pa bo prispevalo iz svojih skladov za razširitev električnega omrežja in za ojačanje električnega toka v občini 26 milijonov 626.000 din.

Bišvi britanski premier Churchill je odpotoval na obisk k predsedniku ZDA Eisenhowerju. Ta obisk sodi v okvir priprav za pogajanja z Vzhodom. Churchill je v govoru, ki ga je imel pred kratkim, nedvoumno podprl Macmillanova prizadevanja, da bi prišlo do pogajanj med Vzhodom in Zahodom. V Londonu prevladuje prepričanje, da je Churchill zelo primeren človek, da v ZDA podpre Macmillana.

Predsednik indijske vlade Nehru je v zvezi z nedavnim tibetskimi uporom izjavil, da ne bo rečenega in tudi ne storjenega ničesar takega, kar bi škalo prijateljske odnose s Kitajsko. Nehru je izrazil globoko razočaranje, ker je Kitajska zavrnila izjavo indijske vlade o nevmešavanju v vprašanje Tibeta. Nehruja je užalilo, ker Peking kljub demantijam vlade iz New Delhija še nadalje dolži Indijo vmešavanja in osvajalnih namenov. Indija je priznala azil 9000 tibetskimi beguncem.

Alžirski minister za informacije v začasni alžirski vladi je izjavil, da je najvažnejša naloga vlade, da preskrbi alžirski osvobodilni armadi dovolj modernega orožja in streliva. Napovedal je, da pripravljajo uporniki za Francoze presenečenje in da bodo kmalu imeli lastno letalstvo. Dejal je tudi, da šteje alžirska vojska 120.000 mož in da se bo toliko časa vojskovala, dokler ne bo v Franciji zmagala stvarnost in zdrava pamet.

V Združenih arabski republiki nameravajo že v tem letu začeti z gradnjo asuanskega jezua. Ta jez bo ogromnega pomena za ZAR. Prva etapa graditve tega jezua se bo začela v sodelovanju s Sovjetsko zvezo, kakor je bilo sklenjeno v posebnem sporazumu.

Iranski šah se je v začetku svoje turnee po Evropi ustavil v Londonu. Tu se bo mudil kot gost britanske kraljice. Pričakujejo, da bodo med obiskom iranskega šaha proučili položaj na Bliznjem vzhodu. Govorili bodo tudi o britanskih dobavah orožja in vojaške opreme Iranu ter o gospodarskem položaju Iranu.

V Varšavi je bilo posvetovanje zunanjih ministrov dežel-članic Varšavske zveze in Ljudske republike Kitajske. Namen tega posvetovanja je bil, kakor je izjavil sovjetski zunanji minister Gromiko, »olajšati uspeh bližnje konference zunanjih ministrov v Zenevi«. Poudaril je tudi, da čakajo Vzhod in Zahod važni razgovori.

Sovjetska vlada je dala italijanskemu veleposlanstvu v Moskvi noto, v kateri izraža zaskrbljenost zaradi ustanavljanja ameriških raketnih oporišč na italijanskem ozemlju. V noti je tudi poudarjeno, da bo sovjetska vlada storila vse potrebne korake za zaščito varnosti svoje dežele.

Položaj koroških Slovencev v Avstriji je zelo težaven. Slovenci na Koroškem odločno zahtevajo, da se v celoti uveljavijo vse določbe 7. člena avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, ki jamčijo jugoslovanski manjšini v Avstriji popolno enakopravnost in nacionalni obstoj. Oba manjšinska zakona, ki ju je avstrijski parlament sprejel 19. marca, sta za koroške Slovence nesprejemljiva. Koroški Slovenci so oba zakona odklonili, ker nista v skladu z uveljavljanjem 7. člena. Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in Narodni svet koroških Slovencev kot glavni organizaciji slovenske manjšine pripravljata obširno obrazložitev, zakaj sta b'la oba zakona odklonjena in jo bodo predložili novi avstrijski vladi po parlamentarnih volitvah, nadalje štirim zavezniki državam kot podpisnicam državne pogodbe in vladi Jugoslavije.

NASKOMENTAR

NOVI PREDPISI

Konec aprila je Zvezni izvršni svet sklepal in sprejel več zakonskih osnutkov in drugih predpisov. Razpravljal je tudi o orientacijskem programu za razvoj črne metalurgije v prihodnjih 12 do 14 letih. Ta načrt predvideva, da se bo proizvodnja jekla povečala od sedanjih 1,1 milijona ton na blizu 3,1 milijona.

Po osnutku novega zakona o carinah je vse blago, ki se uvozi na carinsko področje Jugoslavije, kolikor ni izrecno oproščeno, podvrženo carini. Carine pa ne bo treba plačevati od blaga, ki se izvozi, prenaša ali prevaža prek naše države. Spremenjena je tudi carinska tarifa za blago, ki ga državljanji prenašajo oziroma sprejemajo iz tujine. Za to blago se uvaža carina.

Nadalje so razpravljali o pospeševanju industrije, kmetijstva, gradbeništvu in vodnega gospodarstva. Obravnavali so tudi nekatere probleme v zvezi z občinskim prometnim davkom na vino in žganje, o dodatnem proračunskem prispevku in drugem.

Zvezni izvršni svet (ZIS) je nadalje sprejel odlok, po katerem lahko ožji svoji vojaških vojni invalidov, ki so po stopnji invalidnosti uvrščeni med III. in VII. skupino, uveljavijo pravico do zdravstvene zaščite, če invalid prejema raven invalidnine tudi invalidsko doklado. Ožji svoji vojaških invalidov I. in II. skupine imajo pravico do zdravstvene zaščite ne glede na doklado.

ZIS je izdal tudi uredbu o nagradah in povrnitvi stroškov za delo odvetnikov. Sestavni del uredbe je tarifa, s katero so dani razponi nagrad in povrnitve stroškov. Uredba sloni na načelu, da mora biti višina nagrade odvetnikov za delo, ki ga opravljajo v svojem poklicu, predpisana. To ustreza značaju advokature kot javne službe in omogoča, da se zneski nagrade in stroškov uskladijo s povprečnimi možnostmi strank. Prednost take nagrade je v tem, da je za stranke izključno sleherno presenečenje glede višine odvetniških stroškov.

Uredba dovoljuje izjemo, kadar odvetniki zastopajo tuje fizične ali upravnne osebe.

Honorarji za posamezna opravila so predpisani v zneskih, ki se ne uporabljajo avtomatično, marveč se stranka in advokat dogovorita o višini honorarja in stroškov za delo.

Povišana je tarifa za delo odvetnikov v kazenskem postopku, ki znaša od 300 do 10.000 din. Posamezni zneski so določeni po pomenu kazenskega dejanja in pristojnosti sodišča.

Za sestavljanje prizivov proti razsodbi pripada advokatu honorar od 300 do 500 din, kar je odvisno od tega, katero sodišče je izreklo rozsodbo. Po istem načelu so določeni tudi razponi honorarjev za vse druge vrste advokatskih storitev, najtžji honorar pa znaša 300 din.

Zunanjepolitični komentar

SKRB OLOVESTVA

Nedavno so v britanskem parlamentu vnovič razpravljali o nevarnostih jedrskega izžarjevanja. Britanski premier Macmillan je povedal, da so v živilih našli dvakrat več stroncija — škodljive snovi, ki jo povzročajo jedrske eksplozije — čeprav baje to še ni doseglo kritične meje, ki bi ogrozila življenjsko varnost. Ta hladna izjava pa vseeno ni pomirila javnosti. Tudi drugod po svetu znanstveniki merijo vsak dan količino radioaktivnih delcev v ozračju; svet pa se sprašuje, koliko je ljudi prizadetih sprbu povečanja teh snovi in kakšne bodo posledice, če bodo s poskusni nuklearnega orožja nadaljevali.

Celo Amerikanci, ki jim te skrbi dostej niso šle do živega, so se lansko jesen prestrašili, ko so sovjetske eksplozije zanesle val radioaktivnih drobcev nad vso Severno Ameriko.

In med tem ko je že malone vsakemu preprostemu človeku očitno, da utegne nadaljevanje poskusnih jedrskih eksplozij res ogroziti zdravje in življenje človeštva in prihodnjih rodov, pa odgovorni državniki še vedno ne morejo najti razumnega izhoda — skupnega sporazuma o prenehanju jedrskih poskusov.

Pogajanja v Ženevi, ki trajajo že več mesecev, doslej še niso obrodila uspeha. Zataknilo se je pri upravljanju nadzorstva. Tako je postalo še bolj očitno, da se morajo najdogovornejši državniki uvesti skupaj za mizo in sporazumno izreči veliko odločitev.

Prav te dni je ameriški predsednik Eisenhower naslovil na sovjetsko vlado pismo, v katerem je spet — tik pred začetkom razgovorov med predstavniki Vzhoda in Zahoda — sprožil nerešeno vprašanje jedrskih eksplozij. Predlagal je, naj bi prenehali s poskusi pod vodo in v višini do 50 km.

Nekaj dni za tem je predsednik sovjetske vlade Hruščov odurnil, da bi bilo bolje sporazumeti se o takojšnji prekinitvi vsakršnih poskusnih eksplozij. Stvar pa se je spet zataknila pri vprašanju, kako naj bi nadzirali prekinitve eksplozij in kako naj bi organizirali sistem, ki bi nemudoma odkril tistega, ki sporazum krši.

Zdi se, da smo spet v isti slepi ulici, odkoder že ves čas in tudi ženevskim razgovorom navkljub, še ni videti žarka upanja. Vendar je v obeh pismih le nekaj svetlih mest. Predesem se oba državnika jauno zavzemata za prenehanje škodljivih eksplozij. Čeprav je Eisenhower predlagal te omejeni sporazum, je 27. aprila ameriški predsednik objavil dodatno izjavo, v kateri pravi med drugim: »V nasprotju z vtisom, ki se dobi iz pisma gospoda Hruščova, hočejo ZDA res popolno prenehanje jedrskih poskusov.«

Takšno je mnenje tudi mnogih drugih vodilnih politikov.

Čeprav si vsi želimo, da bi dosegli sporazum o takojšnjem prenehanju vseh atomskih poskusov, to vendar ne izključuje tudi postopnejših sporazumov po posameznih fazah in v tistih vprašanih, kjer je trenutno soglasje največje.

Važno je le, da dokončno prevlada spoznanje, da je takšen sporazum zares neogiben in nujen, da ga je treba skleniti in da ga končno tudi sklenejo.

Kajti ne pravi naš pregovor za man: »Po toči zvoniti je prepozno!«

Martin Tomažič

Ob 17-letnici smrti Jožeta Šeška

Jože Šeško se je rodil 4. decembra 1908 v Slovenski vasi pri Stari cerkvi. Po končani osnovni šoli se je vpisal na kočevsko gimnazijo, katero je končal leta 1927 s prav dobrim uspehom.

Bil je brez sredstev za preživljanje. Njegov oče, ki je bil zaposlen kot žagovodja v Srbiji, je postal žrtev roparskega napada. Mati se je preživljala s skromnimi dohodki njegove sestre, s katero je živel v skupnem gospodinjstvu. V hrepenenju po učenju se je mladi Jože vpisal na ljubljansko univerzo leta 1927. Seznanil se je z nekaterimi marksisti ter pridno študiral marksistično literaturo. V prostem času se je vračal v Kočevje ter sodeloval v delavskem prosvetnem društvu »Svoboda«, katerega član je bil.

Leta 1928 je s sodelovanjem nekaterih marksistov organiziral na ljubljanski univerzi »Klub neodvisnih akademikov«, katerega pa sta policija in rektoriat univerze prepovedala. Ob volitvah v 1928. letu je tudi »Klub neodvisnih akademikov« postavil svojo listo, katere nosilec je bil Jože Šeško.

Junija 1929 so zgrabilo ljubljanske univerze preplavili komunistični letaki. Tako je bil osumljen tudi Jože Šeško, da je razširjal te letake. Moral je v zapor.

Leta 1929 je ustanovil v Kočevju Jugoslovansko akademsko društvo ter bil njegov predsednik.

Leta 1931 je končal študij v Ljubljani in se vrnil v Kočevje. Ker ni dobil zaposlitve se je preživljal z inštrukcijami.

Leta 1933 je dobil službo profesorja na mariborski gimnaziji. Služba je bila pa zelo kratkotrajna. Ze okrog leta 1932, ko je bil še v Kočevju, so bili po mestu raztreseni komunistični letaki. Tako je pašel sum nanj. Ko eden njegovih sodelavcev pri trošenju letakov ni več mogel izdržati mučenja na žandarmerijski postaji, je vse priznal. Sledila je aretacija, izguba službe in Šeško je odsedel 6 mesecev v novomeških zaporih. Po vrnitvi v Kočevje ni mogel najti več zaposlitve. Ponovno se je skromno preživljal z inštrukcijami in se ves posvetil revolucionarnemu delavskemu gibanju na Kočevskem.

Jože Šeško je bil sprejet v Komunistično partijo leta 1928. Ker je bil dober organizator in predan Partiji in stvari revolucije, je bil prav kmalu izvoljen za sekretarja Okrajnega komiteja KP. Pod njegovim vodstvom se je Partija začela lepo razvijati, kar se je opazilo predvsem v povečavi članov KP z delavskimi množicami.

Po njegovih zvezah je prihajalo na Kočevsko vedno več marksistične literature. Organiziral je trošenje raznih letakov po mestu in okoliških vaseh in pozival delavce in male kmete na borbo proti socialnim krivicam in politični brezpravnosti.

Ze leta 1933 so bili raztreseni letaki na Mlaki, v katerih so pozivali delavstvo tekstilne tovarne, da se upre nečloveškemu izkoriščanju in združi v skupno borbo za svoje pravice. Leta 1935 je delavstvo tekstilne tovarne v Kočevju stopilo v stavko. Da je po 12 dneh zmogovito končalo stavko, je nemala zaluga J. Šeška.

V letih 1933 do 1940 je uspel organizirati skoraj vse delavstvo kočevskega okraja v naprednih delavskih organizacijah. Tako so bile ustanovljene podružnice Zveze rudarjev, Druga rudarska skupina, Zveza strojnikov, Zveza lesnih delavcev v Kočevju in Ribnici. Zveza gradbenih delavcev v Kočevju, Ribnici, Colnarjih, Banja Ioki in drugih

krajih, kjer so bili gradbeni delavci. Po prepovedi delavskega prosvetnega društva »Svoboda« je bila ustanovljena v Kočevju podružnica »Vzajemnosti« s istimi nalagami.

V letu 1938 je bil s prizadevanjem tov. Šeška ustanovljen v Kočevju narodnoobrambni odbor, v katerem so bile povezane vse politične skupine Slovencev na Kočevskem z namenom, da zajezijo naval hitlerjanske propagande.

Leta 1938, ob državnozbornih volitvah, je po zaslugi Šeška postala Komunistična partija svojo kandidaturu na listi Združene opozicije in tako doprinesla svoj delež za zrušitev skorumpiranega Stojadinovičevega režima.

Leta 1940 je Šeško sklical ustanovni sestanek Zveze delovnega ljudstva v Kočevju ter zajel večino delavstva na Kočevskem. Tega leta je tudi ustanovil društvo Prijateljev Rusije po vseh večjih krajih Kočevske, ki je zbralo v svoje vrste izredno veliko članov.

Uspeh je tudi vključiti v vse masovne organizacije na Kočevskem, večkrat tudi na vodilne položaje, člane in simpatizerje Komunistične partije.

Jože Šeško se je pred sovražniki skrival tudi z ilegalnimi imeni. Na tej izkaznici se je »pisal« Sila Ivan

Posebno skrb je posvečal jačanju Komunistične partije in zveze komunistične mladine Jugoslavije. V času njegovega vodstva se je članstvo KP in SKOJ na Kočevskem podnesorilo.

Ker je bil neumoren in dosteden v svojem delu, je prav kmalu našel somišljenike, ki jih je s svojo priložno ljubeznivostjo in prepričevalno besedo, predvsem pa s socialnim čutom do stroprinov prav kmalu navdušil za marksistične ideje in jih sprejel v Partijo.

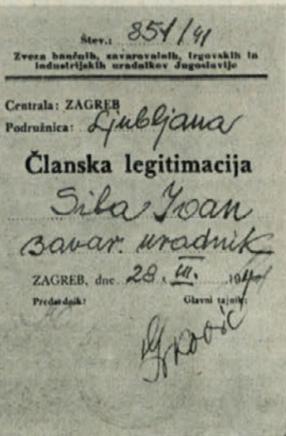
Tako je bila Kočevska na pragu druge svetovne vojne po Šeškovi zaslugi preprežena s člani KP in SKOJ.

Oblastniki stare Jugoslavije so dobro vedeli, da je prav Šeško tisti, ki na Kočevskem ruši temelje njihove oblasti in starega družbenega reda. Zato so pazili na vsak njegov korak, na vsak njegov gib. Neštetokrat so ga skušali spraviti za zapah. Ko je sodepisal letak »Vsem delovnemu ljudstvu Slovenije« ob ustanovitvi »Zveze delovnega ljudstva« v Ljubljani, so ga prijeli. Ko se je isti letak pojavil na Petri, so prijeli Šeška. Ko so bili raztreseni letaki v Dolgi vasi, Kočevju, Koprivniku, Stari cerkvi in drugje, so prijeli Šeška. Ker mu pa kljub vsemu niso mogli do živca, so ga poslali leta 1940 v koncentracijsko taborišče v Belčevu v Hercegovino, kjer je ostal 6 mesecev. Ze nekaj tednov po vrnitvi v Kočevje so ga pod krinko orožnih

vaj ponovno internirali v Ivanjšici. Od tu se je vrnil v Kočevje ob napadu na Jugoslavijo aprila 1941.

Okupatorji so takoj opozorili nanj, zato je bil prisiljen, da stopi v ilegalo. Dela je bilo ogromno. Neumorno je hodil od vasi do vasi, od komuniste do simpatizerja ter z navdušenjem in vero v našo dokončno zmago pripravil ljudstvo na splošno vstajo ter organiziral prve krajevne, rajonske in Okrožni odbor OF. Sam je bil izvoljen kot sekretar Okrožnega komiteja KP tudi za sekretarja Okrožnega odbora Oslobojilne fronte. Ze v poletju 1941 je organiziral v Veliki gori pri Ribnici prvo partizansko ednico — ribniško četo. Za konec zimo 1942 pa je organiziral splošno vstajo.

Ze konec leta 1941 so začeli Italijani zapirati zavedne Slovence, v prvi vrsti komuniste. V začetku aprila 1942 so se začele masovne aretacije vseh komunistov in komunistično osumljenih ljudi. S tem so se razbile s toliko truda postavljene organizacije OF po terenu. Šeško je z nečloveškimi napori ponovno našel ljudi in postavil nove odbore, v večni nevarnosti, da

Jože Šeško se je pred sovražniki skrival tudi z ilegalnimi imeni. Na tej izkaznici se je »pisal« Sila Ivan

se bo našel izdajalec, ki ga bo za nagrado 100.000 lir, ki jo je razpisal zanj okupator, izdal.

Ko se je Šeško v noči med 27. in 28. aprilom leta 1942 ves izmučen vrnil v Konca vas pri Stari cerkvi v bunker, katerega so mu pripravili njegovi zvesti sodelavci, da se odpočije, se je našel izrodek slovenskega naroda, ki je izdal okupatorju njegovo skrivališče. Odpeljali so ga v kočevske zapore, kjer so ga zasiljevali med groznim mučenjem. Ker pa jim ni uspelo, da bi izdal tovariše, so ga odpeljali v ljubljanske zapore, kjer se je nečloveško mučenje nadaljevalo. Z zasiljanja so ga odnesli v celico vsega razmesarjenega. Pustili so ga nekaj dni, da se je malo opomogel in ga ponovno mučili. Hoteli so na vsak način izsiliti iz njega imena njegovih sodelavcev. Njegove ustnice pa so ostale neme. Ko je bilo trpljenje na višku, je izustil le to: »Vzemite mi že to revno življenje«. Okupator je uvidel, da je njegov duh močnejši od njihovih puškinih kopit in ostalega mučnega orožja. V noči od 11. na 12. maj 1942 ga je odpeljal v gramozno jamo na ljubljanskem polju in strojnico je utrgale nit njegovega 34-letnega bogatega in plodnega življenja.

Slava njegovemu spominu!

RAZSTAVA V OSILNICI

V nedeljo 10. maja bo v osnovni šoli v Osilnici odprta razstava 40-let KPJ na Kočevskem. Vabljeni

Stoletnica Rdečega križa

Kakor vsako leto tudi letos praznujemo v času od 3. do 9. maja Teden Rdečega križa pod geslom: »Prostovoljno delo naše organizacije«, 8. maja pa slavimo Mednarodni dan Rdečega križa.

Liga društev Rdečega križa je določila 8. maj za mednarodni dan RK, da bi s tem počastili ustanovitelja te humane organizacije, Henryja Dunanta, ki je bil rojen 8. marca 1828 v Ženevi, umrl pa je v Ženevi leta 1910.

Henry Dunant, ki je bil največji človekoljub 19. stoletja je bil slučajno kot civilist priča grozni bitki, ki se je odigrala 24. junija 1859 med Francozi in Sardinci ter med Avstrijci. Bitka je trajala nepretrgoma 14 ur na planoti Sv. Martina v Severni Italiji. Dunanta je pretresla bitka ter stek in jok ranjenih vojakov. S pomočjo okoliških žena in deklet je po končani moriji organiziral in nudil prvo pomoč ranjenim in umirajočim lajšal trpljenje. V bitki je sodelovalo 300.000 vojakov z obeh strani. Na bojišču je obležalo okrog 40 tisoč mrtvih in ranjenih, veliko pa je bilo pogrešanih. Med vojaki je bilo tudi več Slovencev doma iz novomeške okolice, notranjskega Krasa, Škofje Loke in Kočevske.

Ko se je Dunant vrnil v Ženevo je pod vtisom te bitke z zgodovinsko ženevsko konvencijo ustanovil organizacijo Rdečega križa. Od prvih začetkov se je razvila v mogočno organizacijo, ki ima sedaj že nad 100 milijonov članov v 81 državah sveta. RK ima belo zastavo z rdečim križem v sredini. Po tej zastavi je dobila človekoljubna organizacija tudi ime Rdeči križ.

Na ozemlju Jugoslavije se je začelo humano gibanje pod zastavo RK kmalu širiti. V Srbiji so imeli RK že leta 1876, na Hrvaškem 1877, v Sloveniji pa leta 1879. Delo RK temelji na načelih medsebojne pomoči in prostovoljnega dela. Strahote II. svetovne vojne še niso pozabljene in ne zaceljene rane, ki jih je zadala človeštvu vojna. Bilo je veliko primerov, ki so bile družine razdvojene, starši niso vedeli za otroke ti pa ne za starše, ker so bili internirani po raznih taboriščih. RK je odigral veliko vlogo pri iskanju in vrnitvi staršev in otrok. Po zaslugi te organizacije

se je pred nekaj leti vrnil domov Ivan Pircnik iz Šoštanj. Spominjamo se tudi vrnitve Franca Zagozena iz Bočne.

RK je na delu povsod, kjer je potrebna pomoč. Jugoslovanski RK je nudil pomoč ob raznih nesrečah tudi v drugih državah. Nudil je pomoč madžarskim beguncem in drugje. Doma na naših tleh je lajšal trpljenje žrtvam katastrofe v Mavrovem v Makedoniji, na Tolminskem ob priliki snežnih plazov itd.

Naloga te organizacije je vsak dan večja in pomembnejša. Njena naloga je tudi, da vzgaja zdravstvene aktiviste — zdravstvene kadre in zdravstveno prosvetuje naše vasi, organizira krvodajalske akcije, se bori proti tuberkulozi, proti alkoholizmu, skrbi za okrevanje otrok in ima še vrsto drugih človekoljubnih nalog.

Rdeči križ se v socialistični Jugoslaviji po načinu dela in namenov loči od dela te organizacije v stari Jugoslaviji, ko je delil le miloščino. Po vojni je prešel RK iz socialnega na zdravstveno delovanje in ima glavni namen, da pomaga zdravstveni službi.

Omeniti moramo tudi skrb te organizacije za svoj kader. Na vseh šolah so ustanovljeni aktivni polmladka RK in so v nekaterih krajih zelo agilni.

Večina občinskih odborov RK je sprejela v plan dela za leto 1959 aktivizacijo članstva. Ponekod so že začeli z zbiranjem novih članov. RK želi pritegniti k sodelovanju tudi mladino. V počastitvi 100 letnice bodo občinski odbori RK organizirali razne proslave, ki jih bodo vključili v proslave Dneva mladosti ali proslave občinskih praznikov in 40. obletnice ZK.

V počastitvi 100-letnje ustanovitve Rdečega križa so mnogi občinski odbori RK sprejeli sklep, da bodo ustanovili v podjetjih na svojem območju aktivne Rdečega križa. V nekaterih krajih so začeli te sklepe že uresničevati.

Vključimo se vsi v humano organizacijo, v Rdeči križ! S tem bomo pomagali, če pa bomo v potrebi, bomo tudi mi deležni pomoči, ki nam jo bo nudil Rdeči križ! Z vtisom v članstvo v te organizacije bomo najlepše počastili 100. obletnico delovanja Rdečega križa.

S seje obeh zborov ObLO Kočevje

(Nadalj. s 1. strani)

Oba zbora sta potem, ko so bili odborniki seznanjeni z vsemi značilnostmi družbenega plana z nekaterimi dodatnimi predlogi plan sprejela.

Potem so obravnavali osnutek občinskega proračuna za leto 1959. Občinski proračun predvideva 154 milijonov din dohodkov in prav toliko izdatkov. Med dohodki je treba omeniti dotalcijo OLO za uravnoteženje proračuna, ki znaša 41 milijonov din. Velika sredstva so namenjena za šolstvo 45.750.000 din, za splošno prosveto pa 3.750.000 din. Za socialno skrbstvo je namenjeno 11.500.000 din itd. Dotalcija zavodom s samostojnim financiranjem bodo znašale 11 milijonov, občinskemu odboru SZDL za vse družbene organizacije in društva 5 milijonov din, gasilec in PLZ pa 3 milijone din.

V razpravi o občinskem proračunu so se odborniki dotaknili več stvari. Več odbornikov je izrazilo željo, da se čimprej začne z gradnjo fizikalnega doma v Kočevju. Ustanovil naj bi se posebni sklad, v katerega naj bi se zbirala sredstva za Dom.

Dalj časa so se zadržali pri vprašanju, zakaj je potrebna razmera visoka dotalcija (3.900.000 din)

Veterinarski bolnici Kočevje. Sklenili so, da bo treba to vprašanje še posebej proučiti.

Nadalje so razpravljali o vzdrževanju otroških vrtcev, ki so v kočevski občini trije (dva v Kočevju, eden pa v Kočevski Reki). V teh vrtcih bo treba napraviti reorganizacijo, tako da bodo zajeli čim več otrok in da bodo odprti ves dan.

V razpravi je sodeloval tudi podpredsednik OLO, Janez Pirnat, ki je uvodoma dejal, da podpira predlog, da se začne v Kočevju oz. nadaljuje z gradnjo fizikalnega doma. Najprej pa je treba pripraviti načrte. Sredstva za gradnjo doma naj bi prispevala tudi podjetja. Če bodo zbrana sredstva, bosta prispevala tudi republika in okraj. Govoril je tudi o namenu otroških vrtcev, ki naj ne bodo šole. Otroški vrtci naj se razvijajo v okviru stanovanjskih skupnosti.

Po daljši razpravi o občinskem proračunu sta oba zbora proračun z nekaterimi dodatki soglasno sprejela. V tem mesecu bodo o družbenem planu in proračunu razpravljali na zborih volivcev, tako da bo z njimi seznanjen vsak občan.

Naročajte »Novice« fantom, ki služijo vojaški rok.

Razvoj komune je povezan z ustreznim kadrom

lja gospodarstvo in druge družbene dejavnosti, potrebe po kadru, ki bo živel s svojim delom in ga opravljal z resničnim poklicnim interesom. Poleg drugih (materialnih, osebnostnih) pogojev je prav v tem skrivnost vztrajnega dela, ustalitve v poklicu, produktivnosti, torej v pogojih z vidika poklica, v katerih more posameznik dati skupnosti, kar ta od njega pričakuje.

Služba poklicnega usmerjanja mladine si prizadeva, da bi bila čim boljši posrednik med mladim človekom in družbo, prizadeva si, da bi čim boljše vskladile želje mladih s potrebami naše skupnosti. Ne bom se spuščal v problematiko in zahtevnost pri ugotavljanju interesov, sposobnosti, zmogljivosti in drugih pogojev mladega človeka, ki si izbira svoj bodoči poklic. Želim poudariti drugo plat — družbene potrebe. S kakšnimi pregledi za te potrebe razpolaga služba poklicnega usmerjanja.

Zaenkrat moremo ugotoviti (kar velja za poklicno usmerjanje pri nas na sploh), da so ti podatki še zelo skromni, zelo enostranski. Vsakoletna anketa med gospodarskimi

organizacijami in privatnim obrtniki da le podatke o potrebah po vajencih za prihajajoče šolsko leto. Povsem odprto je vprašanje, kakšne bodo te potrebe za nekaj let naprej, še bolj pa vprašanje kadra, ki ga dajejo srednje in visoke strokovne šole. Ze 15, 16 letni absolutni obvezne šole želi vedeti — tudi mora, ker je to zanj zelo važno! — kakšna je njegova možnost zaposlitve po končani strokovni šoli. Če je služba poklicnega usmerjanja mladine nastala iz družbenih potreb našega razvoja, mora vedeti, ali je njeno delo postavljeno na trdno podlago, na potrebe družbe, kajti le to njen obstoj opravičuje in tudi terjaja, ker je to delo družbeno koristno. Morda je prav dejstvo, da nekateri, ki jih delovno mesto, na katerem delajo, že samo kliče v pomoč tej službi, krivo, da spregledujejo perspektivnost te službe in zato napačno ocenjujejo vse, kar je v zvezi s poklicnim usmerjanjem mladine.

Poklicno usmerjanje mladine, ki so ga povzročile naše družbene potrebe po čim hitrejšem razvoju naše družbene skupnosti, na ta način

ponovno vzpodbuja družbene dejavnosti, posebno gospodarstvo, da presoja svoj razvoj ne samo z vidika, za koliko se bo povečala proizvodnja, dvignil družbeni bruto produkt, zvišal individualni in družbeni standard, ampak da tudi presoja, kakšen naj bo dotok in katerih kadrov, da bodo ti načrti lahko tudi uresničeni. Prerez kadrovskih potreb v posameznih gospodarskih dejavnostih se je od osvojitve sem zelo spremenil, ker se nekatere gospodarske panoge zaradi splošnih potreb razvijajo hitreje, nastajajo pa tudi nove, ki nimajo dalje tradicije. Poklicni interesi naše mladine pa rastejo predvsem od tradicionalnih dejavnosti, tudi tradicionalno razdeljenih na »moške« in »ženske« poklice; novi poklici, ki so vznikli zaradi stonjemanega razvoja in težnje na gospodarski osamosvojitvi in splošnem dvigu naše gospodarske moči, pa dajejo mladini premalo pobud, vzbujajo premoč interesa da bi jo pritegnili v določeno življenjsko delo v zadostnem številu.

Prav v tem nas čaka naporno delo, kajti potrebne so analize že za-

poslenih po poklicih in starostni strukturi, analize razvoja posameznih gospodarskih panog (organizacij) z vidika potreb po kadru v prihodnjih letih, kar bo ob povezavi dalo sliko, ki bo vodilo za usmerjanje v poklice; to pa velja tudi za druga področja. Ob tem pa potrebne poiskati tudi primerne načine za čim uspešnejšo propagando in popularizacijo, da bomo pri mladini razvilj poklicne interese v večjo širino, ki bo tudi pestrejša od slike, ki jo dajejo analize vsakoletne ankete o poklicnih željah mladine; interes, ki ga bomo za določen položaj razvijali že zgodaj, bo pripeljal mladega človeka na pravo delovno mesto.

Kakšna je skrb za strokovne kadre v kočevski občini? Poklicna svetovalnica v Kočevju razpolaga vsako leto le s potrebami gospodarskih organizacij po vajencih, kar velja tudi za njeno ostalo območje (Ribnica, Sodražica in Velike Lašče). Pri svetovanju mladini, ki želi v strokovne in druge šole, za kar je potrebna dolgoročna potreba, nima ustreznih podatkov. Mladina odhaja v te šole, če starši zmorejo vzdrževalnino (internati stanejo mesečno od 4.000 do 6.500 din) če uspejo pri razpisu ljudskega odbora ali če se jim posreči dobiti študentsko dotalcijo v gospodarski organizaciji

(zgodi se, da ne odločajo samo potrebe podjetja, važne so tudi »zveze« in sorodstvo). Pregled štipendistov v kočevski občini nam pove, da v skrb za kader prednjači Občinski ljudski odbor, ki za potrebe šolstva štipendira 27 dijakov in slušateljev ustreznih šol. Za potrebe zdravstva štipendiramo 9 slušateljev na medicinski visoki šoli in 4 dijakince na srednji medicinski šoli. Medtem ko so si Kmetijsko gozdarsko posvetstvo Kočevje, Tekstilana in Kemična tovarna zagotovili kader s štipendiranjem na ustreznih strokovnih šolah, vsa ostala podjetja kočevske občine štipendirajo le 4 dijake srednje tehne šole, kar kaže slab in nepravilen odnos do srednjega strokovnega kadra. Občinski ljudski odbor štipendira 47, vsa ostala podjetja v občini pa 38 dijakov in slušateljev. Ta razlika kaže, da imajo marsikje oči premalo uprte v prihodnost, kljub temu, da izkušnje ob raznih natečajih govore, da ni tako lahko dobiti potrebnih kader.

Urejanje gospodarskih problemov kočevske občine bo treba zato tesneje povezati z načrtno kadrovsko politiko, ki bo pravočasno predvidela potrebne ljudi, da bomo mogli napredovati tako, kakor smo si začrtali.

Marjan Lukežič

Skrb sindikatov za telesno kulturo

Tudi v tem letu so predvidena v Kočevju tekmovanja sindikalnih moštev krajevnih podružnic v raznih športnih panogah. Vsekakor je ta podvig Občinskega sindikalnega sveta kot organizatorja teh tekem razveseljiv in zasluži vse priznanje. Zanimanje za ta tekmovanja je zelo živo in je do danes že veliko prijavi iz skoro vseh večjih delovnih kolektivov. Ta tekmovanja so v Kočevju tradicionalna, saj se ponavljajo že od leta 1954. Zato je bilo pridobljenih v tem precej izkušenj in ne bo težko odpraviti napake, ki so se do sedaj pri teh tekmovanjih nehoti pojavljale posebej se sedaj, ko so bile dane točne smernice na I. kongresu telesne kulture v Beogradu 1958 za razvoj telesne kulture v sindikatih oz. delovnih kolektivih. S tem bomo tekmovanja samo izboljšali, predpogoj pa mora biti, ustvariti obširnejšo in solidnejšo bazo kot izhodišče teh tekmovanj.

Predsednik Tito je v svojem pismu kongresu naglasil, da je naša telesna kultura pretežno usmerjena na vrhunski šport čemur so poleg tega vsa finančna sredstva, pri tem pa se pozablja, da v naših okoliščinah samo množična telesna kultura in množični šport lahko zadovoljita različne interese državljanov in izpolnita naloge, ki jih ima telesna kultura v naši družbeni skupnosti. Gre torej za stalno in sistematično vadbo telesne kulture tudi med delovnimi kolektivi in naj bi šla v čim večjo širino za jačanje delovne sposobnosti, spretnosti, tovarništva in razvedrila. Važno je torej zajeti čim večje število državljanov v raznih oblikah telesnega vežbanja. Prav tega v kočevjskih sindikatih še manjka in bi bilo pravilno vso težino dela in prizadevanj prenesti v to smer. Šele po taki organizaciji in uspešnih rednih vadbe bi bilo proti jeseni preiti na tekmovanja, ki naj bi bila med sindikati kot nekaj preizkus uspehov in pridobitev stalnega vežbanja med delovnimi kolektivi

preko leta izven redne vadbe posameznikov v telesnovzgojnih društvih. Ti naj bi bili v svojih kolektivih gonilna sila in vadbeni kader. V tem letu bomo zopet pričeli najprej s tekmami in tako padamo v staro napako tekmovalnega športa brez predpriprav in redne vadbe. Gre za vsako ceno »kdo bo koga!« Tako tekmovanje neučevanih in nepriljubljenih moštev je za posameznike lahko škodljivo, posebno še za one vrste športa, ki zahtevajo od tekmovalcev večje spretnosti, napora in vzdržljivosti. Šport mora biti delovnemu človeku sprostitve, ne pa dodatni napor po njegovem delu. Temu dejstvu se z združevanjem posameznih sindikatov v tekmovalne enote ne da izogniti, posebno ne, če je pri tem kriterij, da se združujejo taki sindikati, ki imajo med svojim članstvom čim več aktivnih pripadnikov telesnovzgojnih društev; torej zagotovljena garancija za zmago. Razumljivo je, da bi se združili sindikati samo za nekatere panoge, n. pr. nogomet, kjer je potrebno večje število igralcev in jih nima vsaka sindikalna podružnica. Nesmisel pa je združevati se zaradi takih panog, kjer nastopata v moštvo samo dva ali trije, na primer v namiznem tenisu, perjanici, streljanju, kolesarjenju itd.

Ako podružnica ne premore samostojno dveh tekmovalcev, je to borna slika in izrazit dokaz prejšnjih trditvev, da je potrebna prvo poskrbeti za solidno bazo v lastni podružnici in potem šele preiti na tekmovanja, v katerih pa naj bi bila večja gonilna sila razvedrilo kot »kdo bo koga«. Poskrbeti pa bo treba tudi za organiziranje skupinskih izletov, orientacijskih pohodov itd.

Tu napake se ne bi smele v tem letu več ponavljati, posebno ne, ker so nam smernice dela za razvoj telesne vzgoje tudi v sindikatih po ugotovitvah I. kongresa telesne kulture znane. O tem bi bilo treba pred dokončnimi sklepi o letošnjih

sindikalnih prireditvah še razpravljati, in to z delavci na tem polju. Da se ne bi prenašli in zopet padli v napake preživelih oblik. Če bomo odpravili te napake in prirejali telesno-kulturne prireditve v okviru smernic napredne socialistične telesne vzgoje, bo polet članov sindikata še učinkovitejši in koristnejši za celotno družbo.

A. Arko

Kaj je s kinom v Laščah?

Meseca marca sem za Novice napisal članek na račun kina v Veliki Laščah. To sem storil z namenom, da bi se predvajanje filmov izboljšalo. Pa sem menda nehoti dosegel prav nasprotno, kaj ti to, kar se dogaja pri filmskih predstavah v Laščah, presega že vse meje. Kino ni več ustanova, ki bi delovne ljudi razvedrila. Če meni KZ nadaljevati s takim predvajanjem filmov, bo bolje, da kina v Laščah ni več.

Kaj je pravzaprav narobe s tem kinom? Če vprašate tehnično vodstvo kina, so pomanjkljivosti pri predvajanju filma malenkosti, če pa sedite v dvorani in prisostvujete predvajanju filma, potem pa je to nekaj drugega. Kino je problem, s katerim se ukvarjajo vsi, samo tisti ne, ki so za to postavljeni in odgovorni!

Če so se pred desetletji zadovoljevali z nemimi filmi, je bilo to razumljivo, danes pa imamo zvočne, barvne, tavidision in cinemascope filme, filme s stereofonjskim zvokom, tridimenzionalne filme itd. Pa pustimo to. Prepričan sem, da bi se Laščani zadovoljili z navadnim zvočnim filmom, ki se med predstavo ne bi trgal kot preperela nit. Prav to pa je kamen spotike v laškem kinu. Zvok, kadar sploh je, je tako slab, da gledalci nimajo ničesar od filma. To se danes ne bi smelo več dogajati. Obisk v kinu je slab. Prej niso

POZDRAVI ZA 1. MAJ
Čestitkam za praznik delovnih ljudi — 1. maj se pridružujejo tudi slovenski fantje, vojak iz Benkova, V. p. 7695/9 Dragotin Kruščič iz Plešca, Ciril Adamič iz Gašpinovega in Ludvik Gornik iz Zimarič. Pravo pozdravljajo tudi svoje domače ter fante in dekleta v domačih vaseh. Tudi Jernej Košir iz Kota pri Ribnici in Jože Marinič iz Kočevja, ki služita vojaški rok v Vipavi, V. p. 1427/1, čestitata za praznik 1. maj, domačim, dekletom in fantom pa pošiljata lepe pozdrave.

Prosvetna dejavnost v Dobropolju

V letošnji zimski in spomladanski sezoni se je kulturno-prosvetno delo na našem področju zelo razmahnilo.

Občinski svet Svobod in prosvetnih društev, ki je bil izvoljen v preteklem letu, je ustanovil tudi Ljudsko univerzo, širjenje kulture med odraslimi prebivalstvom. Res so bile v začetku razne težave in neiznajdljivost pri novem načinu dela, vendar so te težave v pretekli sezoni prebrodene in bo delo v novi sezoni veliko lažje.

V tem obdobju je Ljudska univerza organizirala seminarje v podjetju »Apnenica« in v podjetju »Stolarna« ter seminar za zadržni svet pri KZ Dobropolje. Pohvaliti moramo delovni kolektiv »Apnenica« ter kolektiv »Stolarna«. Predavanja so tekla nemoteno ob polni udeležbi. Ne moremo pa pohvaliti člana združenega sveta, ker je bil obisk zelo slab.

Istočasno so bila organizirana tudi predavanja za ostali del prebivalstva. Bila so zadovoljivo obiskana. Praksa je pokazala, da si naši ljudje želijo takih predavanj in da jih radi obiskujejo.

Ustanovljena je bila večerna šola na Vidmu. Za sedaj dela I. tečaj, ki se bo končal konec šolskega leta. S pričetkom novega šolskega leta pa bo pričel s poukom II. tečaj, ki se bo končal predvidoma v mesecu februarju, ter bodo tečajniki takrat dobili spričevala o zavrnitvi osemletni šoli ter tako dobili pravico do vpisa na vse srednje šole. V kolikor bi s pričetkom novega šolskega leta javilo ponovno večje število kandidatov za vpis v I. tečaj, bo pričel z delom tudi I. tečaj. Vsekakor pa bo II. tečaj v jeseni številčno močnejši. Ob tej priliki moramo pohvaliti vse tečajnike, ker so disciplinirani in redno obiskujejo večerno šolo. Seveda je bilo v začetku tudi nekaj omahljivcev, ki so se ustrašili težav v proučevanju učnega gradiva in obiskovanju šole ter so tudi kmalu po ustanovitvi večerne šole omagali. Pohvaliti moramo učno osebo v Vidmu, ki se je ozdalo poučevanju tečajnikov na poziv Ljudske univerze. Mnogi od njih žrtvujejo še tisto malo prostega časa, ki jim ostane od rednega

dnevnega dela. Ustanovljena je bila tudi plesna šola na Vidmu. Plesni krožek obiskuje za sedaj preko 30 mladincev in mladnic. Tečaj je vsako nedeljo dopolnjen. Na teh tečajih se naša mladina uči sodobnih plesov in pravilnega vedenja pri plesu. Tudi te tečajnike moramo pohvaliti, saj so res disciplinirani in vlada vzoren red na plesnih vajah.

V okviru Ljudske univerze, Sveta svobod in prosvetnih društev pa deluje tudi potujoči kinematograf za predvajanja ozkih filmov. V svojem področju je zajel tudi občino Lašče. Potujoči kinematograf daje redne predstave v Strugah, Skocjanu, Turjaku, Robu, Karlovcu pri Gregorju in v Dvorski vasi. Koliko so ljudje željni kinopredstav, dokazujejo obiski v teh krajih. Predstave pa so organizirane tako, da skrbi za vso organizacijo predstav prosvetno društvo določenega kraja ter plača za vsako predstavo že vnaprej dogovorjeni pavšal, ostali izkupiček pa ostane domačemu prosvetnemu društvu za druge namene.

V načrtu je, da bo potujoči kinematograf dobil do nove sezone novo aparaturu, ako bo šlo vse po sreči, ker se bo na ta način kvaliteta predstav zelo dvignila in verjetno s tem tudi obisk.

V novi sezoni se bo to kulturno-prosvetno delo še povečalo in do bilo še večji razmah, saj so začetne težave prebrodene. Poleg tega Občinski svet Svobod in prosvetnih društev namerava poslati na razne tečaje, ki bodo letos poletni v Kopru v okviru Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev, večje število svojih članov, predvsem mladincev, da si bodo izpopolnili svoje znanje v vodenju raznih krožkov in skupin.

Do nove sezone pa mora biti urejena tudi knjižnica na Vidmu, ki bo dobila status občinske knjižnice in čitalnice ter bo predstavljala nov kulturni center v občini. Edino nerešeno vprašanje je še ustanovitev pevskega zbora in oživitev godbe na pihala. Toda upajmo, da bomo s pomočjo Okrajnega Sveta svobod in prosvetnih društev v Ljubljani, ki nam gre v vsakem oziru na pomoč, rešili tudi ta dva problema.

-ero

KOLENDAR
Sobota, 9. maja — Dan zmage
Nedelja, 10. maja — Izidor
Ponedeljek, 10. maja — Zlga
Torek, 12. maja — Pankracij
Sreda, 13. maja — Servacij
Četrtek, 14. maja — Bonifacij
Petek, 15. maja — Zofija

GIBANJE PREBIVALSTVA
SODRAŽICA
Umrli je Debeljak Janez, otrok iz Kračalov-Gora 7, star 1 leto.

DRAGA
Poročili so se: Brinšek Karol, delavec s Hriba 87, star 24 let in Grbec Mihaela, kmetovalka iz Lazca 26, stara 20 let, Štimec Adolf, urar iz Vrhpolja 14, Slavonki Brod, star 46 let in Žagar Ema, delavka iz Podplanine 11, stara 25 let.

DOLENJA VAS
Poročila sta se: Vidmar Jože, delavec iz Grčaric 4, star 55 let in Žagar Frančiška, delavka iz Grčaric 4, stara 56 let.
Rodila sta: Omerza Julijana, trg. poslovođkinja, Rakitnica 2 — dečka Bogomira in Kos Štefanija, gospodinja iz Dolenje vasi 41 — dečka Bojana.
Umrli je Petek Marija, preužitkarica iz Lipovca 13, stara 63 let.

VELIKE LAŠČE
Poročila sta se: Lah Jože, kmetovalec iz Nove vasi 16, Bloke, star 28 let in Perušek Marija, kmetovalka iz Velike Slevce 20, stara 19 let.
Rodila je Preskar Marija, gospodinja iz Ortneka 6 — dečka Zvonka.

KOČEVJE
Poročili so se: Cvitkovič Janez, avtoličar iz Kočevja, Trg svobode 17, star 31 let in Devjak Judita, knjigovođkinja iz Kočevja, Ljubljanska cesta 5, stara 37 let, Mazzoni Emil, rudar iz Kočevja, Rudnik 5, star 23 let in Šekoranja Ivanka, delavka iz Novih Jarš, stara 30 let, Finc Alojz, pleskarski pomočnik iz Kočevja, Roška cesta 41, star 19 let in Marc Otilija, delavka iz Kočevja, Kolodvorska ul. 2, stara 23 let.
Rodila je Hudorovič Olga, gospodinja iz Zeljn — dečka Maksa.

LOŠKI POTOK
Umrli so: Knavs Antonija rojena Lavrič, preužitkarica iz Retij 94, stara 77 let, v ljubljanski bolnišnici je umrla Košir Cirila rojena Kordiš, gospodinja iz Travnika 43, stara 23 let. Smrtno se je ponesrečil Košir Rudolf, delavec iz Retij 110, star 45 let.

KINO
JADRAN, Kočevje: od 8. do 10. maja francoski barvni film »Štiri korake v oblakih«, 13. in 14. maja francoski film »Na smrt obsodeni je pobegnili«, od 15. do 17. maja jugoslovansko-italijanski cinemascope film »Cesta dolga leta dni«.

SVOBODA, Rudnik: 9. in 10. maja nemški film »Ozdravljenec«, 16. in 17. maja slovenski film »Dobro morjec«.

RIBNICA: 9. in 10. maja jugoslovanski film »Svojega telesa gospodar«, 16. in 17. maja francoski film »Ulica sanj«.

SODRAŽICA: 9. in 10. maja ameriški barvni film »Velika noč Casanove«, 16. in 17. maja ameriški film »Na ovinku reke«.

LOŠKI POTOK: 10. maja ameriški film »Maščevalec iz Dallasa«, 17. maja jugoslovanski film »Obleganec«.

VELIKE LAŠČE: 9. in 10. maja angleški film »Vzhodno-zahodna stran«, 16. in 17. maja angleški film »Jaz in gospod minister«, DOBROPOLJE: 9. in 10. maja češki barvni film »Pokorno javljanje«, Svejč II. del, 13. maja mehiški film »Mladi Juarez«, 16. in 17. maja francoski barvni film »Pariz, mesto zaljubljenih«.

PONIKVE: 14. maja mehiški film »Mladi Juarez«.

KOČEVSKA REKA: 9. in 10. maja sovjetski barvni film »Novoletni ples«, 13. maja francoski film »Heroti so utrujeni«, 16. in 17. maja jugoslovanski film »Ne obračaj se sinkov«.

PREDGRAD: 9. in 10. maja ameriški barvni fantastični film »Gog«, 16. in 17. maja ameriški film »Beg iz Gvajane«.

OSILNICA: 10. maja angleški film »Kratko srečanje«, 17. maja mehiški film »Mladi Juarez«.

BROD NA KOLPI: 9. in 10. maja ameriški barvni film »Južno od Sahare«, 16. in 17. maja ameriški barvni film »Poslednji Apač«.

DEŽURNE TRGOVINE
Dežurno službo imajo: v soboto, 9. maja od 7. do 12. ure in od 16. do 18. ure, trgovina »Oskrbac«, Ul. Jožeta Šeška. V soboto, 16. maja ob istem času pa ima dežurno službo trgovina »Potrošnik«, Reška cesta.

PREKLIC
Preključem žaljive besede, ki sem jih govoril 1. marca 1959 v gostilni pri Bartolu na Hribu proti Debeljak Francu, kmetu iz Srednje vasi 18 kot neresnične. Zahvaljujem se mu, da je odstopil od tožbe. — Knavs Jože, Srednja vas 1, pošta Loški potok.

ČESTITKE
Ljubemu sinu, bratu in stricu Janezu Lesarju, ki živi v Kanadi, čestitajo za dvojni praznik mama, ata, brat Lojze in sestra Micka z družino. Mileni in Johančku pa lep pozdrav.

*
Dragi Anič Šerčer iz Indianapolisa vse najboljše za srečno poroko ter novo življenje v zakonu, očku za god pa vse najboljše želita družini Vukan iz Kočevske Reke in Mavrinoj iz Kočevja.

*
Antonu Kajfežu iz Achna želijo vse najboljše za njegov rojstni dan mama, Stanko in sestra z družino.

DOPISUJTE V »NOVICE«
Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Matija Četinski — Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a, telefon 3-89. Naročnina je 400 din, polletna 200 din in je plačljiva v naprej. Za inozemstvo je 800 din oziroma 2,5 ameriškega dolarja. Tekoči račun 600-713 1-265
pri KB, podružnica za Kočevje. — Poština plačana v gotovini. —

Razpis
Upravni odbor Kmetijske zadruge ROB na Robu razpisuje delovno mesto za LESNEGA MANIPULANTA
Kmetijske zadruge z o. j. Rob na Dolenjskem.
Pogoji: najmanj dvoletna praksa v trgovini oz. manipulaciji z lesom.
Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj.
Prošnje vlagajte na Kmetijsko zadrugo Rob do 15. V. 1959

Na podlagi 28. čl. tarifnega pravilnika podjetja
POZIVAMO
vse, ki so bili v letu 1958 v delovnem razmerju z rudnikom Kočevje, da dvignejo ostanek osebnega dohodka za leto 1958.
Kdor se v treh mesecih od dneva te objave ne prijavi in ne dvigne osebnega dohodka, izgubi pravico do deleža.
Srečno!
Rudnik rjavega premoga Kočevje

POZDRAVI

Za delavski praznik — 1. maj so čestitali obenem pa poslali pozdrave svojim domačim, fantom in dekletom tudi naslednji fantje, ki služijo vojaški rok v Han Pjesku, V. p. 1979-6: Jože Pahavnik, Jože Štrajner, Jože Štrus, Marjan Gabršek, Franc Rečeh, Vinko Vrtič, Metod Žganjar iz Kompolj in Franc Mihelič. Za 1. maj pošilja čestitke, svojim domačim, prijateljem, fantom in dekletom pa lepe pozdrave Franjo Kuhelj iz V. p. 7573, Kriva Palanka.

Izžrebani reševalci nagradnih križank

5. maja ob 10. uri dopoldne je bilo v uredništvu »Novice« zrebanje reševalcev nagradne križanke iz 17. številke »Novica«. Skupno smo prejeli 210 rešitev iz vseh krajev naše domovine. »Sreča je opotečala«, pravi pregovor, žreb pa je takole razdelil nagrade:
1. nagrado — 1.500 din, prejme Anica Oražem, Vinice 22.
2. nagrado — 1.000 din, prejme Cvetko Smolčič, Kočevje, Kolodvorska ulica.
3. nagrado — 800 din, prejme Marjan Klun, Gimnazija, Kočevje.
4. nagrado — 700 din, prejme Marjan Koprišček, Rožna ul. 10, Kočevje.
5. nagrado — 500 din, prejme Tone Vidčev, Stara cerkev.

„Talci“ na maloškem odru

Dvorana gasilskega doma je bila polna do zadnjega kotička. Na odru se odvijajo pretresljivi dogodki iz 1. 1942 nekje na Stajerskem. Mladi igralci in igralko so se doživeto vživeli v like nemških gestapovcev in žandarjev in slovenske ljudi, katere je hitlerjevski fašizem najprej preganjal, potem pa obsodil na smrt kot talce. Naslov tega pretresljivega dela iz vojnih časov, ki ga je napisal France Bevk nosi ime »Talci«.

Knjižne nagrade pa prejmejo:
6. Francka Merhar, Rakitnica 43, Dolenja vas.
7. Marica Šega, učiteljica, Loški potok.
8. Mirko Oražem, Grčarice 25, Dolenja vas.
9. Milena Čoklec, Trg 3. oktobra, Kočevje.
10. Marijana Škrabec, Ribnica 158. Vsi izžrebanci denarnih in knjižnih nagrad bodo prejeli nagrade po pošti v prihodnjih dneh.

KRIŽANKA 1. MAJ
Istega dne, ob 11. uri dopoldne, pa je bilo na vrsti zrebanje reševalcev prvomajske nagradne križanke. Iz raznih krajev smo prejeli 106 rešitev. Muhasti žreb je razdelil nagrade temle srečnikom:
1. nagrado — 1.500 din, prejme Tončka Erjavc, Kočevje, Kolodvorska 13.
2. nagrado — 1.000 din, prejme Marjan Lunder, Salka vas 21.
3. nagrado — 800 din, prejme Zinka Križman, Salka vas 11.
4. nagrado — 700 din, prejme Branko Pajnič, Bukovica 18, Ribnica.
5. nagrado — 500 din, prejme Marija Kramar, Kočevje, Ljubljanska cesta 7.
Knjižne nagrade pa prejmejo:
6. Karel Mikulčič, Kočevje, Kolodvorska 2.
7. Marica Lunder, Salka vas.
8. Boštjan Fabjan, Kočevje, Šeškova ul. 19.
9. Marija Šostarič, Plešče 14, Gorski Kotar.
10. Ivanka Janc, Kočevje, Roška c. 3.

V počastitev 40. obletnice KPJ je uprizorila to delo sekcija dramske družine KUD »Ivan Vrtačnik« Loški potok iz Malega loga v nedeljo 19. aprila. V »Talcih« je nastopilo 19 igralcev in igralk. Na odru so nastopili mladi ljudje — fantje in dekleta, skoro brez vsakih izkušenj in vendar so zelo dobro opravili svojo nalogo. Hitro so vzpostavili stik z gledalci in zanimanje gledalcev za dogajanje na odru se je stopnjevalo od dejanja do dejanja — do zadnje scene na odru, ko so nemški gestapovci peljali v smrt mlada dekleta. Več ljudi je imelo solzne oči ob tem prizoru.

Nosilca glavnih vlog sta bila Marta — Malka Mohar v vlogi naprednega slovenskega kmečkega dekleta in nemški oficir Albert — Jože Oražem. Oba sta bila v celoti kos svojima vlogama in sta realistično podala dva doživeta lika — prva kot zavedno slovensko dekle, ki gre rajši v smrt, ko da bi zatajila slovenstvo in se odpovedala naprednim idejam, drugi pa slovenskega nemčurja in nemškega ovaduha, ki hoče postati veliki Nemeec.

V ostalih pomembnejših vlogah so nastopili še: gestapovec Holz — Samsa Drago, Martina mati — Pavla Oražem, nemški župan — Ivan Košmrlj, nemški žandar — Stanko Krnc in drugi. Režijsko je delo uspešno pripravil Vinko Košmrlj. Igra je doživela lep uspeh in dosegla svoj namen. Ljudje so zadovoljni zapuščali dvorano.

Igralci bodo gostovali s »Talci« v Podpreski, na Hribu, Novi vasi in verjetno še katerem drugem kraju. Mladi igralci družini želimo veliko uspeha pri njihovem delu!

Za smeh

V ZDA je mnogo dovtipov o starih devicah, ki zvečer pogledajo pod posteljo, polne strahu ali upanja, da bodo tam našle moškega. Naslednji je verodostojen:
Staro dekle iz Philadelphije je sredi noči telefoniralo policiji:
»Hitro pridite! V mojem stanovanju sta dva moška. Hotela bi, da vsaj enega vržete ven.«
— V kino grem.
— Imaš vstopnico?
— Imam, od brata.
— Kje pa je brat?
— Doma išče vstopnico!

— * —
Pred kratkim je v Stari cerkvi gostovala igralska družina KUD iz Livolda s komedijo »Glavni dobitek«. Igra je lepo uspeša, gledalci pa so bili zadovoljni. V Stari cerkvi želijo, da bi jih spet kmalu obiskali.

— * —
Res je neverjetno. Moja vzgoja in izobrazba me staneta mesečno 20.000 din.
Da, da. Danes se za veliko denarja zelo malo dobi.

NOVICE

POSREDUJEJO

Mati mi je povedala, da je pred kratkim brala v vašem časopisu, da je neki zdravnik v Skoplju ozdravil slepo žensko. V vojni sem kot otrok osleplil na eno oko, na drugo pa zelo slabo vidim. Vsa zdravljena so bila do sedaj zaman. Obrnil bi se še na tega zdravnika, ali veste za njegov naslov?

T. M.

Naslov zdravnika je: dr. Dimitar Mijovski, šef kirurškega oddelka očesne klinike v Skoplju.

Stara sem 16 let in imam vročo željo, da bi se izučila za trgovsko prodajalko. Doma živim z materjo, ki ima posestvo, od katerega plačuje letno okoli 30.000 din davka. Zemlja tako malo daje, da ni prav nobenih izgledov, da bi me mati lahko vzdrževala. Z materjo bi se obezale, da bi podjetju, kjer bi se izučila, povrnila vse stroške. Ali je kaka možnost?

Marija Troha, Radenci

V socialistični domovini je vsakomur odprta pod do poklica in izobrazbe. Res je, da je za družine, ki žive v oddaljenih krajih in imajo nekaj zemlje, težje. Priporočamo vam, da se osebno obrnete na trgovska podjetja v Predgradu ali Starem trgu in prepričani smo, da vas bodo kje vzeli v. Uk. Za čas učenja prejmete vajensko nagrado. Sporočite svojo željo tudi Poklicni svetovalnici v Kočevju in se bodo za vas pobrigali.

Nedavno ste objavili članek z naslovom »Na Gori jim manjka dekleta«. Prav bi bilo, da ste objavili vsi gorniški kroniki, ki zajemajo tudi gospodarske probleme. Če pa komu manjka dekleta, naj kar k nam na Goro pride in si jo bo lahko izbral, seveda če le nebo preveč izbirčen.

Prizadeti

Kronika je žal tako dolga, da je ni bilo mogoče objaviti. Fantom iz sodraške doline pa priporočamo, da si izberejo za svoje žene prične in zdrave gorjanke.

Živim v Belgiji in redno berem »Novice«. Rada bi naročila »Našo ženo«, pa ne vem naslova in koliko stane naročnina v belgijskih frankih.

P. S. Vintslag, Linburg
Naslovite dopisnico na upravo »Naše žene«, Ljubljana, Tavčarjeva 14a in vam bodo revijo kmalu poslali. Letna naročnina je 600 dinarjev ali 75 belgijskih frankov.

Pred desetimi dnevi sem spoznal dekle, za katero mislim, da bi bila »žena mojih sanj«. Predlagal sem ji, da bi se prihodnji mesec poročila, toda dekle o poroki noče ničesar slišati. Tudi »pri bližati« se mi še ne dovolj. Ves sem iz sebe. Prepričan sem, da bi se mnoge to uro poročile z menoj, ta pa je odklonila.

Odgovorite pod »Presenečen«

Če vam ugaja dekle, se ni rečeno, da tudi vi nje. Počakati bo pač treba. Dekle se je spomnilo polževih besed, ki jih je izrekel, ko je štiri dni plezal na zid in potem zdrknil z njega: Naglica ni nikjer prida. Tudi počasi se daleč pride. Zaradi domišljavosti, da ste med neznim spolom tako priljubljeni, pa se boste morali še marsikaj naučiti!

Vinko Mihelič:

Pritožba delavcev iz Zlebiča

Na prošnjo kolektiva Špedicije Zlebič objavljamo njihovo pismo v katerem trdijo, da so bili prikrajšani pri delitvi dobička nad tarifno postavko. Ker je prav, da se slišita obe strani, prosimo, da podjetje »Smreka« obrazloži, kako je s to zadevo. Ured.

1. aprila 1955 je lesno predelovalno podjetje »Smreka« Loški potok prevzelo v upravljanje in vse poslovanje Špedicije Zlebič. Prevzelo je tudi vse osebe Špedicije. Podjetje ima delavski svet, katerega član je bil tudi član Špedicije Zlebič. Od leta 1955 do leta 1957 je bil član DS iz Špedicije redno obveščan za seje DS, tako da so bili člani kolektiva Špedicije Zlebič vedno seznanjeni z delom in nalogami podjetja. V začetku 1958 leta so bile nove volitve DS. Tudi tokrat je bil izvoljen v DS član iz Zlebiča. Kolektiv Špedicije je bil leta 1958 še 6 mesecev v sestavi podjetja, vendar pa v tem času ni bil naš član enkrat poklican na sejo delavskega sveta.

Za leto 1958 je imelo podjetje zaključni letni obračun, ni pa se pravilno upoštevalo naše 6 mesečne zaposlitve v letu 1958. To je razvidno ob delitvi plač nad tarifno postavko za leto 1958. V letu 1959 nam je prinesel sofer podjetja navaden listek z napisanimi imeni in priimki ter vsota denarja za vsakega posameznika v skupnem

znesku 19.019 din za 8 zaposlenih ljudi na Špediciji. Menimo, da je nepravilno, da nismo imeli vpogleda v plačilni seznam. Menimo, da je nepravilno, ker smo prejeli le 44% nad tarifno postavko.

Sprašujemo se, na kakšni podlagi je podjetje razdelilo te prejeme, ki tudi niso v skladu med delavci na Špediciji.

Izplačani zneski nad tarifno postavko niso pravilni ne po času dela — ne po učinku dela.

Želimo odgovora in pojasnila. Kolektiv Špedicije, Zlebič

Olepševalna dela v Sodražici

Po prizadevanju turistično lepševalnega društva in krajevnih predstavnikov so se z nastopom pomladi začela nadaljnja lepševalna dela, katerih lansko leto ni bilo mogoče dovršiti. Lastniki zemljišč odstranjujejo še zadnje vojne ruševine. Urejujejo obcestne hodnike in zelenice. Kostanjev drevored poleg gasilskega doma so primerno obrezali in dovažajo zemljo za ureditve parka. V sredini trga na bivših Krzetovih ruševinah urejujejo zelenice in bo kasneje s primernimi nasadi nastal park kjer je tudi predvidena postavitev spomenika padlim borcem. Z adaptacijo občinske upravne stavbe se nadaljuje. Tu bodo tudi ostali uradi,

dobili vodovod, samo počakati bosta morali še nekaj časa.

K. J.

Vrh-Krkovo

30. marca so zapeli krampi in lopate, vmes pa so se oglašale eksplozije. Teren na Oskrtu je bil trd. Prišli so delavci komunalnega podjetja »Inštalacija« Kočevje, da zaključijo dela pri gradnji vodovoda za vasi Vrh-Krkovo. Zajetje vode in rezervar sta bila zgrajena že lansko jesen. Nadaljnje delo pa je iz objektivnih razlogov prenehalo in čakalo letošnjega leta.

Trdo delo je že kronano z uspehom. Vodovod že dovaja vodo vaščanom Vrha. Vrhovci pijejo sedaj čisto in zdravo vodo, prej pa so pili vodo, ki se je pretakala po vaških kanalih.

Tudi vaščani Oskrta in Gotenca si želijo vodovod. Obe vasiči bosta

MEDVEDJA NADLEGA

V okolici Črnege potoka se potepa velik medved. Mrcina pride skoro do hiš in napada ljudi, ki se po opravih mudijo v bližini vasi. V bližini vasi je dala Kmetijska zadruga Kočevje vaščanom v uporabo pašnike. Kmetje pa se zaradi medveda ne upajo gnati živine na pašo, čeprav so pašniki oddaljeni od vasi le 500 do 1000 m. Potrebno bi bilo, da bi lovci na nek način pregnali vsiljivega kosmatinca iz tega kraja.

SPOMINSKI DNEVI

9. maja 1923 je bil začetek II. konference KPJ na Dunaju.

V maju 1940 je izšla prva številka »Dela«, organa CK KP Slovenije.

9. maja 1945 so enote narodnoosvobodilne vojske osvobodile Ljubljano.

10. maja 1945 je prišla Narodna vlada Slovenije v Ljubljano.

12. maja 1943. je bila v Ljubljani pred italijanskim armadnim poveljstvom na Kongresnem trgu in pred »Visokim komisariatom« velika ženska demonstracija za izpust internancev in za boljše ravnanje z uporniki.

V času od 12. do 13. maja 1918 so se v Judenburgu uprli slovenski vojaki (17. pešpolk).

Vinko Mihelič:

Ob 40-letnici KPJ

20 let partijske organizacije v Ribnici

Nekaj tednov po razsulu se začela prebujati nacionalistična plast oficijelne bivše jugos. vojske. Podpolkovnik Dežman je poskušal, očividno po vzoru srbskih četnikov, zbrati vojake in oficirje v posebno vojaško uporniško organizacijo. Nekajkrat je sklical sestanek in jih pri tem spominjal na prisego, ki so jo dali kralju Petru. Toda prisotni se niso ogrevali za njegove načrte, niti za objube o angleški pomoči, o kateri je rad govoril. Tem željam brez osnove je naša tedanja celica kmalu storila konec. Na enega teh sestankov, ki je bil v maju 1941, je šel pokojni Ivan Selšek, ki smo ga nekako v tem času sprejel v partijsko kandidacijo. V imenu OF je nastopil proti Dežmanu in četništvu in tako je odlično izpolnil naš partijski sklep, ki smo ga sprejeli na pobudo Jožeta Šeška. Dežman sam je bil še isto leto interniran, njegov poskus pa je ponovno vzniknil v jeseni. V začetku oktobra je namreč poklical na svoj dom lekarnar Jože Ančik predstavnik ribniške

organizacije OF. Tja so šli po sklepu partijske celice Vinko Knol, Ivan Selšek in France Građišar, ki je bil tedaj vnet član odbora OF. Na tem sestanku sta bila poleg njih in Ančka še dva neznanca, verjetno oficirja bivše vojske v civilu, kajti govorila sta srbsko. Takrat je bilo govora o tem, da bi se vojaštvo, ki se je izmaknilo italijanski internaciji, povežalo z našimi partizani. Eden od teh neznanecv je zelo vneto govoril o vojaških strateških prednostih Velike gore in naglašal, da je ta kraj pripraven za večje vojaške enote. Zaključek je bil na koncu tak, da je naša delegacija pristala na združitve, odprto pa je ostalo vprašanje vodstva. Tudi France Građišar je odločno podprl zahtevo Knola in Selška, da bo vsak, kdor se bo hotel priključiti partizanom, moral iti skozi našo zvezo. Kmalu zatem je bil drugi sestanek prav tam. Prisotni so bili isti, razen Građišarja, hli pa so še Pelc Jože, po domače Debeljakov, Jože Zalar in Jože Kobentar, ki je vodil sesta-

nek. Tokrat so bili pripadniki srbskih četnikov bolj odločni in odkriti. Kobentar je izjavil, da imajo zveze z oficirji-četniki, ki so sposobni vojaški voditelj, da zahtevajo vodstvo, ki se mu bodo morali partizani podrediti, da imajo denar, hrano, orožje ter načrte za skladišča v Veliki gori, da je Rudež pripravljen podpreti vso stvar materialno in tudi drugače in podobno. Nato je Vinko Knol, ooblaščen od tov. Šeška, sekretarja Okrožnega komiteja Partije in OF izjavil, da niti Partija niti OF ne priznavata nobene četniške ali kake druge organizacije in da se bomo proti četništvu borili kot proti okupatorju. Tak je bil pri nas konec četništva, ki je moglo zrasti šele s pomočjo Italijanov v letu 1942, in ki ga je jeseni 1943 kot plavo gardo uničilo partizansko orožje v Grčaricah.

Kmalu po prihodu Italijanov v Ribnico je patrola domače žandarmerije in Italijanov izsledila trojico tajne teroristične organizacije. Zalotili so jo v Mali gori in od njih je eden padel, dva pa sta pobegnila. Anton Majnik, učitelj v Ribnici, se je kasneje priključil partizanom in je kot naš borec padel. Tudi orožje, ki ga je hranila ta organizacija, »Tiger« imenovana, je prišlo v roke partizanov. Majnik

PROSLAVA V GRČARICAH

V soboto, 25. aprila, so tudi v Grčaricah proslavili praznik delovnega ljudstva — 1. maj s proslavo 40-letnice KPJ. Učitelja osnovne šole sta se potrudila sestaviti pešter program, šolska mladina pa ga je zelo lepo izvajala. Učenec 4. razreda je v daljšem nagovoru prikazal zgodovino KPJ, boro delavskega razreda proti nazadnjaštvu in vlogi KPJ pri pripravah in realizaciji socialistične revolucije.

Proslave se je udeležilo precej vaščanov, ki so z burnim ploskanjem dali priznanje našim najmlajšim in učiteljema za njihovo požrtvovalnost. C. N.

pošta in drugo. Predvideva se, da bodo ta dela dovršena do občinskega praznika 25. maja. Tako bo imela Sodražica kot turistični kraj kmalu drugo lice.

Pismo uredniku

Dragi urednik!
Nikar ne bodi jezen, če Ti pišem. Ali rad prebiraš pionirsko pošto? Pošiljam ti sestavek z naslovom »Darilce«, za katerega te prosim, da ga objaviš v listu.

Zelo rada berem knjige in Pionirski list. Prebrala sem že veliko knjig. Nekega dne mi je prišla v roke knjiga pisatelja Antona Ingolčiča z naslovom »Tajno društvo PGC«. Knjiga pa ni bila moja ampak šolska. Učencem našega razreda je tovarišica povedala, kako je dal pisatelj knjigo tiskati in ilustrirati. Ker mi je knjiga zelo ugajala, sem napisala Antonu Ingolčiču pismence, v katerem sem se mu zahvalila za trud, ki ga je imel s pisanjem te povesti.

Čez nekaj dni je prišel v razred pismo. Poglejala sem ga z vprašujočimi očmi. Poklical me je. Dal mi je pismo in zavojček. S tresočo roko sem začela zavojček

»ZIDAR«

Odborniki obeh zborov ObLO Kočevje so sprejeli sklep, da se likvidira prisilna uprava pri Zidarju. Podjetje je lani zaključilo poslovanje z aktivno in prišlo na zeleno vejo. Za direktorja Splošnega gradbenega podjetja »Zidar« je bil imenovan ing. Lojze Blenkuš.

GOSTINSKI OBRATI

Družbeni produkt v gostinstvu v občini Kočevje se bo v letu 1959 povečal za 1,9%. Med osnovne naloge gostinstva v tem letu spada skrb za izboljšanje prehrane. Naloga gostinskih organizacij in gostišč bo, da izboljšajo svoje obrate. Izboljšati bodo morala svoje obrate tudi zasebna gostišča in omogočiti zlasti tučjem udobno preskrbo — v prehrani in prenočiščih.

SMRTNA NESREČA V RETJAH

Rudolf Košir iz Retj v Loškem potoku se je 2. maja že pozno zvečer vračal s Hriba proti domu v Retje. Bila je temna noč, zato Košir v Retjah ni mogel opaziti prekopane vaške poti. Podnevi sta dva

Delo pionirjev v Dolenji vasi

Na osnovni šoli v Dolenji vasi ima pionirska organizacija 125 članov. Že v začetku šolskega leta so imeli prvi sestanek, na katerem so si izvolili svojega načelnika. Takrat so se pogovorili tudi o bodočih nalogah. Seveda se niso pozabili pogovoriti tudi o svoji glavni nalogi — o učenju.

V času, ko po vsej naši državi proslavljamo 40. obletnico ustanovitve KPJ, so se tudi pionirji iz Dolenje vasi zbrali na svoji konferenci, katero je vodil načelnik Jože Mihelič. O razvoju in delu KPJ je govorila upraviteljica, Ančka Lovšin. Načelnik pionirske organizacije je pa prikazal delo pionirske organizacije od tega časa. V govoru je posvetil več časa glavni nalogi vsakega pionirja — učenju. Načelnik ni bil zadovoljen z znanjem, ki so ga pionirji pokazali v šoli v prvem polletju. Poudaril je, da slab učenec ne more biti dober pionir. Pionirji so se ponovno obvezali in sklenili, da se bodo poboljšali in bolj pridno učili.

Pionirji so v letošnjem šolskem letu lepo praznovali vse državne praznike. Za 29. november so pripravili proslavo. Po končani proslavi so sprejeli cicibane v pionirsko organizacijo. Pripravili so jim tudi

odpirati. V njem sta bili dve knjigi. Prva je bila »Tajno društvo PGC«, katero mi je podaril pisatelj. Kakšno veselje! Čeprav sem knjigo enkrat že prebrala, sem jo še enkrat, ker sem sedaj brala svojo knjigo. V tej knjigi opisuje Ingolčič prav take šolejke kot sem jaz. Pisatelj pa je priložil še eno knjigo z naslovom »Okamenele kraljice«. Tudi te knjige sem bila zelo vesela. Obe knjigi bom hranila v svojem življenju kot najlepši spomin, prav tako tudi pismo, ki mi ga je pisal pisatelj in pisatelj samega.

Lepo Te pozdravlja Dejak Marija, učenka IV. razreda osnovne šole Dolenja vas.

ZANIMIVOSTI OD TU IN TAM

HRUŠČEV BOLAN?
Nekateri zahodni dopisniki iz Moskve so sporočili, da je sovjetski premier Hruščev med 10. in 19. marcem ter med 3. in 7. aprilom nekajkrat padel v nezavest, obenem pa naj bi ga v tem času tudi vedno pogosteje zapuščal spomin. Zdravniki, ki so ga bolje pregledali, so baje priporočili, da bi se moral sovjetski premier močno omejit pri jedi in pijači. Menijo, da Hruščev boleha za možganskim tumorjem, vedno znova pa odklanja podrob-

majhen prizrizek. Za Dan mrtvih so spletili vence in jih položili na grob padlih borcev. Lepo so proslavili tudi Novoletno jelko. Spominjali so se velikega pesnika F. Prešerna. Govorili so o nastanku in razvoju KPJ in SKOJ, o bitki v Jelenovem žlebu. Igrali so šah za prva šola. Potem so v marcu igrali za prvenstvo v ribniški občini. Višja skupina je z Grčaricami dobila, z Ribnico pa izgubila. Nižja skupina je prvak v občini in bo igrala še s pionirji iz Kočevja.

Ustanovili so šolsko zadrugo, v kateri sodeluje 32 mladih združnikov. Obdelujejo 15 arov zemlje. Posadili so krompir. Pionirji imajo svoj folklorni krožek, kjer se učijo narodne plesse. V Pionirski list so poslali nekaj sestavkov. Sodelujejo tudi v tekmovanju — sestavljanju spisov — katerega je razpisal. Radio Ljubljana. Pionirji imajo svoj dramatski krožek. Učijo se igrati »Pogumni Tonček«, ki jo bodo igrali ob koncu šolskega leta. Na šoli je tudi pevski zbor, ki je nastopil na proslavi 40-letnice KPJ. Temu velikemu dogodku je posvečeno tudi vse naše delo.

Pionirji so sklenili, da bodo 9. maja obiskali oskrbovance v Domu počitka v Ponikvah. Peljali se bodo z avtobusom, zato si bodo isti dan ogledali tudi grad Turjak, kjer so bili poraženi belogardisti. S pionirji bo tudi učiteljstvo. V Ponikvah bodo starše obdarili s skromnimi darili.

Povedati moramo, da so imeli 19. aprila v mladinskem domu proslavo posvečeno 40. obletnici KPJ in SKOJ, na kateri so izvajali zelo pešter program. O razvoju in vlogi KPJ je govoril tovariš Babnik iz Ribnice. Udeležba na proslavi je bila zelo velika. O tem so pisali pionirji tudi šolske naloge.

Z veseljem in velikim navdušenjem so sodelovali tudi pri Titovi štafeti, katero so mlajši pionirji počakali in jo pozdravili pred krajevno pisarno v Dolenji vasi. Maršalu Titu so zaželeli še mnogo srečnih in zadovoljnih let življenja ter veliko uspehov pri vodstvu države.

nišjo telesno preiskavo. Ni še mogoče trditi, da je to resnična vest ali samo senzacija, ki jo potrebujejo časopisi na Zahodu.

VELIKOST PO ŽELJI

Zdravnik P. Lej v Kaliforniji je nedavno napravil zanimiv poskus: iz telesa nekoga pacienta, ki je pravkar umrl, je vzel ustreznih hormon in ga vzbrižnil 11-letni deklici, ki je bila visoka komaj 110 cm. Deklica je v nekaj mesecih zrastle za 7 cm. Pravijo, da bi s to metodo lahko poljubno dvigali telesno velikost.

PREMIČNI PLOČNIK

Da bi olajšali hojo po cestah, pripravljajo avstrijski inženirji načrte za gradnjo premičnih pločnikov. Drugod na svetu gradijo po velemestih podzemeljske železnice, ki so zelo drage. Premični pločniki na Dunaju bi se premikali s stalno hitrostjo 20 km na uro.

DIABETIKI

Zdravstvena služba v Sloveniji ugotavlja, da se močno pojavlja sladkorna bolezen. Sedaj je v Sloveniji najmanj 10 tisoč sladkorno bolnih. Pravijo, da zaradi razširjenosti dobiva že značaj socialne bolezni. Sladkorno bolni ali diabetiki so znatno materialno prizadeti, ker se morajo hraniti z dietno hrano, ki jo predstavlja predvsem meso.

TO IN ONO

delavca prekopala pot zaradi napeljav vodovodnih cevi na gradbišče nove zasebne hiše. Kljub temu, da je bil jarek globok 70 cm in pot razkopana, tega preko noči nista primerno zavarovala. To je bilo usodno za Koširja, ki se je v temi prevrnil v jarek in hudo poškodovan da je takoj za tem umrl. Poškodnik je bil star 45 let in je bil še samski. Preživljal se je kot tešač. -el

ZAVOD

ObLO Kočevje je imenoval za upravnika Zavoda za zaposlovanje invalidov v Kočevju Antona Štimca. Želimo, da bi Zavod imel veliko uspehov pri delu. -ta

razen drugih nalog odgovoren za mlad gibanje v Gorenji vasi in za organizacijo OF odborov v nekaterih vaseh severno od Ribnice. Selšek je prevzel organizacijo narodne zaščite. To nalogo je uspešno izvrševal in po vaseh postavil sprva zaupnike, nato pa odbore vaške zaščite, ki so postali trdni in sestavni del vaških odborov OF.

Potreba po literaturi je bila vse večja. Toda vse večje so bile tudi težave z dostavljanjem tiskanega materiala v Ribnico in v okolico. Zato smo na sestanku Okrožnega komiteja KPJ sklenili, da prične ribniška partijska celica z razmnoževanjem »Slov. Poročevalca« in druge literature za potrebe Ribnice, Loškega potoka, Velikih Lašč in Sodražice, ki smo jo dotlej prinašali iz Ljubljane in Kočevja. Za to delo je bil zadolžen Vinko Knol. Tehniko si je uredil doma v kleti, prav tako si je organiziral kolportersko mrežo in kurirje. Po koncepte za tisk je hodil v Ljubljano v Tobacno tovarno, na redno javko na Resljevo cesto, na Napoleonov trg, k Ljubljanskim livaram in drugam. Za oskrbovanje tehniko so doprinesli levji delež skojevci. Pakiž Rado, Franci Divjak, Milan Zajc, Zoro Mlakar, Drobnič Maks in Četinski ter drugi so bili skoro dnevno na poti v Kočevje, od koder so

prinašali razmnoževalni material, iz kleti Knolove hiše pa so odhajali s svežnji »Poročevalca« in raznih proglovov v vse smeri. Ana Knol je bila stalen kurir med Ribnico in Laščami ter Ribnico in Sodražico. Izredno ostru zima 1941-1942 ni bila nepremagljiva ovira. Partijske direktive niso trpele zaprek in literatura je prodira v sleherni naselje našega področja.

V letu 1941 se je politični borbi prebivalstva Ribniške doline pridružila še oborožena borba, ki je končno spregovorila med tujnimi sužnjevalci in našim ljudstvom. 13. julija so pripravili italijanski fašisti past vodstvu revolucionarnega gibanja v Ribnici. Hoteli so aretirati najbolj kompromitirane člane Partije.

Lesnj manipulant Arko Jože pa je zvedel za namero Italijanov in je obvestil vso partijsko skupino o nameravani aretaciji. Italijani so tisto nedeljo zvečer dosegli popolnen uspeh. Niti enega člana Partije jim ni uspelo prijeti. Janez Kmet, Filip Tekavec in Janez Lovšin so še isti dan odšli v Veliko goro, kjer so v nekaj dneh ustanovili prvo partijsko četo pri nas. Do 1942 je ta narasla na 27 borcev. Komandir te čete je postal Filip Tekavec, a Janez Kmet politični komisar. (Konec prihodnjic)